

กษ. ๒๕๒
วันที่ ๑๗/๑๒/๖๐
เวลา ๑๖.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๕๙๔๙๓/๗๔๐
วันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๐/กค.

ที่ กษ ๐๒๐๔/๕๕๖๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๓) กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง สรุปผลการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอิตาลีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. วิดีทัศน์สรุปผลการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอิตาลี ความยาวประมาณ ๓ นาที

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอิตาลีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการแทนนายกรัฐมนตรีในส่วนองกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ภาพรวม

การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอิตาลีในครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ได้กล่าวถ้อยแถลงในพิธีเปิดการประชุมและเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO Conference) สมัยที่ ๔๐ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกว่า ๑,๑๐๐ คน เป็นระดับรัฐมนตรีกว่า ๑๐๐ คน โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับสถานการณ์อาหารและการเกษตรของโลก และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อความมั่นคงอาหารและการเกษตร นอกจากนี้ ได้หารือความร่วมมือด้านการเกษตรกับผู้อำนวยการใหญ่เอฟ เอ โอ และหารือทวิภาคีกับสมาชิก FAO ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๒.สาระสำคัญ

การกล่าวถ้อยแถลงและผลการประชุม สรุปดังนี้

๒.๑ การกล่าวถ้อยแถลงในพิธีเปิดการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กล่าวถ้อยแถลงภายใต้หัวข้อเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกษตร และความมั่นคงอาหาร” โดยประเทศไทยได้ยืนยันให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานร่วมกับ FAO ในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกษตรและความมั่นคงอาหาร นอกจากนี้ ประเทศไทยพร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความสำเร็จ และองค์ความรู้กับประเทศสมาชิก FAO ในการน้อมนำ “ศาสตร์พระราชา” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการบริหารจัดการน้ำและดิน ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ อาทิเช่น

/ฝนหลวง...

แผนหลวง โครงการแก้มลิง การแก้ไขปัญหาน้ำเสียโดยใช้กังหันชัยพัฒนา การปลูกหญ้าแฝกเพื่อฟื้นฟูปนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมทั้งได้เน้นย้ำถึงนโยบายของรัฐบาลไทยในการพัฒนาการเกษตรและสร้างความมั่นคงด้านอาหารท่ามกลางผลกระทบของสภาพภูมิอากาศ เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามความตกลงปารีส ที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคี โดยมี Roadmap ในการลดก๊าซเรือนกระจกให้ได้ ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๘๓ ระยะเวลา ๓๕ ปี

๒.๒ ประเด็นสำคัญในการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

๒.๒.๑ ที่ประชุมรับรองและเห็นชอบแผนงานระยะปานกลาง (Medium Term Plan) ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๒๑ (ระยะเวลา ๔ ปี) ซึ่งประกอบด้วย

- ๑) วิสัยทัศน์ ได้แก่ โลกปราศจากความหิวโหยและทุพโภชนาการ
- ๒) เป้าประสงค์ระดับโลก (๑) ขจัดความหิวโหย ความไม่มั่นคงอาหาร และทุพโภชนาการ โดยให้ทุกคนมีอาหารที่ปลอดภัยและเพียงพอตลอดเวลา (๒) ขจัดความยากจน โดยการเพิ่มผลผลิตอาหาร และ (๓) จัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ๓) วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน คือ (๑) ขจัดความหิวโหย ความไม่มั่นคงอาหาร และทุพโภชนาการ (๒) เพิ่มผลผลิตเกษตร ประมง และป่าไม้อย่างยั่งยืน (๓) ลดความยากจนในชนบท (๔) เสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบอาหารและการเกษตร และ (๕) เสริมสร้างความแข็งแกร่งและความสามารถในการปรับตัวเพื่อการดำรงชีพในยามที่เกิดภาวะวิกฤติ หรือภัยพิบัติต่างๆ

๒.๒.๒ ที่ประชุมเห็นชอบระดับงบประมาณ ปี ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๑๙ จำนวน ๑,๐๐๕.๖๓๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามที่ FAO เสนอซึ่งเท่ากับระดับงบประมาณ ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๑๗

ทั้งนี้ FAO ใช้สัดส่วนการชำระค่าบำรุงสมาชิก (Scale of contribution) ตามที่สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ (UN General Assembly) กำหนดสำหรับประเทศสมาชิก UN ซึ่งส่วนใหญ่ประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย มีอัตราการจ่ายเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น สำหรับประเทศไทย มีอัตราการจ่ายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๐.๒๓๙ เป็น ๐.๒๔๑ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑.๗๕ ในขณะที่ ประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ โดยเฉพาะยุโรป มีอัตราการจ่ายที่ลดลง

๒.๒.๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้นำเสนอที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ (UN General Assembly) ในครั้งต่อไป พิจารณารับรองและประกาศให้เป็นวันและปีสากล ดังนี้

๑) วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ของทุกปี เป็น “วันผึ้งโลก” (World Bee Day) เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของผึ้ง ที่มีต่อการเกษตร สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรโลกและอาหาร

๒) วันที่ ๕ มิถุนายน ของทุกปี เป็น “วันสากลในการต่อสู้กับการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม” (International Day for the Fight against Illegal, unreported and unregulated (IUU) Fishing)

๓) วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็น “วันพีชตระกูลถั่วพัลส์โลก”(World Pulses Day)

๔) วันที่ ๗ มิถุนายน ของทุกปี เป็น “วันความปลอดภัยอาหารโลก” (World Food Safety Day)

๕) ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ เป็น “ปีสากลของสุขภาพพืช” (International Year on Plant Health) เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพพืชที่มีต่อความหิวโหย ความยากจน ความมั่นคงอาหาร การค้า สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

/๖) วันที่...

๖) ปี ค.ศ. ๒๐๒๒ เป็น “ปีสากลของการประมงพื้นบ้านและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” (International Year of Artisanal Fisheries and Aquaculture)

๗) ปี ค.ศ. ๒๐๒๔ เป็น “ปีสากลของลามะ หรือ อูฐโลก” (International Year of Camelids)

๒.๒.๔ การเลือกสมาชิกสภามன்றิ FAO ประเทศไทยได้รับเลือกให้ทำหน้าที่สมาชิกสภามன்றิ FAO ในช่วงแรก ระหว่างเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๑๗ – ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๒๐๑๘ (๑ ปี ๖ เดือน) แบ่งกับมาเลเซีย ซึ่งจะเริ่มทำหน้าที่สมาชิกสภามன்றิ FAO ระหว่างเดือนมกราคม ค.ศ. ๒๐๑๙ ถึงเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐

๒.๓ การหารือกับผู้อำนวยการใหญ่เอฟ เอ โอ (Director General of FAO)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้หารือกับนายโฮเซ กราเซียโน ดาซิลวา (H.E. Mr. Jose Graziano da Silva) ผู้อำนวยการใหญ่เอฟ เอ โอ (Director General of FAO) เพื่อหารือความร่วมมือด้านการเกษตรและรายงานความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing) ของไทย หลังจากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศ ๒ ความตกลง ในช่วงปี ๒๕๕๔ – ๒๕๖๐ คือ ๑) ภาคีความตกลงมาตรการรัฐเจ้าของท่า (Port State Measures Agreement : PSMA) เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๖๒ และ ๒) ภาคีความตกลงสหประชาชาติว่าด้วยการอนุรักษ์และจัดการประชากรสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ระหว่างเขตทางทะเลและประชากรสัตว์น้ำที่ย้ายถิ่นอยู่เสมอ (UN Fish Stocks Agreement 1995: UNFSA) เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ รวมถึงการปรับปรุงการจดทะเบียนเรือและใบอนุญาตการควบคุมเรือประมงไทยไม่ให้ทำผิดกฎหมายทั้งในน่านน้ำไทยและน่านน้ำสากล ในขณะเดียวกัน ได้แจ้งถึงความคืบหน้าของการเข้าร่วมโครงการขจัดปัญหาความอดอยากหิวโหยของประเทศไทย ตามที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าร่วมโครงการขจัดปัญหาความอดอยากหิวโหยแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ขอความร่วมมือ FAO สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านดิน เข้าร่วมในการจัดทำศูนย์ความเป็นเลิศด้านดิน ซึ่งจะจัดตั้งขึ้นที่ประเทศไทย

๒.๔ การหารือทวิภาคีกับสมาชิก FAO ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้หารือทวิภาคีกับสมาชิก FAO ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ นายเพ็ช พรมพริภักซ์ (H.E. Dr. Phet Phomphiphak) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และนายเอ็มมานูเอล ปินยอล (H.E. Mr. Emmanuel Pinol) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในฐานะประธานการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมาชิกองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๒.๔.๑ การเชิญรัฐมนตรีจากกลุ่มประเทศอาเซียนเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๓๔ ซึ่งประเทศไทย โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าว ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่

๒.๔.๒ การสนับสนุนการจัดตั้งทีมปฏิบัติการเฉพาะกิจ (Ad Hoc Task Force) ด้านการประมงอาเซียน เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนานโยบายประมงร่วมอาเซียน (ASEAN Common Fisheries Policy) ที่ชัดเจนและโปร่งใส ภายใต้การกำกับกำกับการดำเนินงานของคณะทำงานประมงอาเซียน ซึ่งจะหารือรายละเอียดในที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๓๔ ต่อไป

๒.๔.๓ การขยายความร่วมมือด้านการเกษตร การแก้ไขปัญหา และลดอุปสรรคด้านการนำเข้า – ส่งออกสินค้าเกษตร ระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการค้าและการลงทุนสินค้าเกษตรระหว่างกัน

๓. ข้อคิดเห็น

๓.๑ การกล่าวถ้อยแถลงของหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศต่างๆ ได้เน้นย้ำถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อทุกประเทศ โดยเฉพาะผลกระทบต่อภาคการเกษตร การเพิ่มผลผลิตอาหารในรูปแบบที่ยั่งยืนและเพียงพอต่อจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น และการดำเนินการตามข้อผูกพันของความตกลงปารีสเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สำหรับการเข้าร่วมประชุมของประเทศไทย นอกจากจะเป็นการแสดงความรับผิดชอบในเรื่องการแก้ไขปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแล้วยังเป็นโอกาสอันดีในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการพัฒนาการเกษตร โดยเฉพาะการนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดศาสตร์พระราชาและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาคมโลกโดยรวมด้วย

๓.๒ ในช่วงปีงบประมาณ ค.ศ. ๒๐๑๘-๒๐๑๙ FAO จะให้ความสำคัญการเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาการ ใน ๑๐ ด้าน เช่น การปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืน งานเกี่ยวกับการต่อต้านเชื้อดื้อยา หรือ AMR งานด้านความมั่นคงอาหาร การสนับสนุนการดำเนินงานตามความตกลงรัฐเจ้าของท่าเรือเพื่อต่อสู้กับการทำประมงที่มีผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) การประมงป่าไม้แห่งชาติ และงานด้านสถิติและตัวชี้วัดเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs เป็นต้น ดังนั้น การขอความร่วมมือจาก FAO ของหน่วยงานต่างๆ จึงอาจพิจารณาในประเด็นดังกล่าวที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทย

๓.๓ ที่ประชุมเห็นชอบวงเงินงบประมาณของ FAO สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ (๒ ปี) เท่าเดิม แต่สัดส่วนการชำระค่าบำรุงสมาชิก (Scale of contribution) ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นตามสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศที่เพิ่มขึ้น คือ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๐.๒๓๙ เป็น ๐.๒๙๑ ทำให้ประเทศไทยต้องจ่ายเงินเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ซึ่งจ่ายปีละประมาณ ๕๐ ล้านบาท เป็นปีละประมาณ ๕๘ ล้านบาท (ณ อัตราแลกเปลี่ยน ๑ เหรียญสหรัฐ เท่ากับ ๓๕ บาท และ ๑ ยูโร เท่ากับ ๓๘ บาท) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องขอให้สำนักงานงบประมาณเพิ่มวงเงินงบประมาณเพื่อชำระค่าบำรุงสมาชิก FAO ให้เพียงพอตามที่ FAO จะได้เรียกเก็บต่อไป

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นสมควรนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ พร้อมทั้งแจ้งสำนักงานงบประมาณ เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๓.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาทักุลชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๒๘๑ ๑๑๐๙ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๙๙๖